

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiæ, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniæ Agrippinæ, 1657

II. De Iurisdictione & Iudicio Ecclesiastico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

Sess. 25.
cap. 17.

Ingressum ad religionem utriusque sexus voluntarium esse volumus, & nullo modo coactum. In cuius consensu scrutatione, et si sacro Concilio Tridentino salubriter caatum, ut ante professionis emissionem de sacram Monialium consensu per Nos aut Nostrum Vicarium inquisitio fiat diligens; Nos ex superabundanti, & justis moventibus causis, id etiam ante receptionem observandum esse putamus & mandamus; &c, aliter & alio modo receptionem esse invalidam, declaramus.

In suscipiendis novitiis, omnis paetio Simoniaca sit prorsus ignota; nec ante professionem, nisi alimentorum dumtaxat causa, quicquam detur, ne libertas discedendi arctetur.

Nemo ante decimum sextum aetatis annum completum &c, integro probatus anno, evolutione eo ad professionem admittatur: nemo, ad alicujus religionis professionem emittendam, metu dolore inducatur.

In receptione, & in professione, sobria ac moderata sint convivia. Novitorum instrutor eligatur, qui potens est seipsum & alios, in omnibus irreprehensibilem exemplo monstrare, doctrinam efficere.

Nocturna & diurna Officia, secundum statuta, regulas, constitutiones, foundationes, & laudabiles conuentudines, digna pietate & diligentia peragantur.

Culparum Capitula, ad disciplinæ conservationem instituta, diligenter frequenterque habeantur. Praelati oves erraticas & vagabundas diligent & curiosa sollicitudine inquirant, &c, neque disciplina rigorosa, neque diligentia vel misericordia nimis remissa, restituant; insuper, hoc turbulentio rerum statu, exules, maxime hospitalitatis memores, benigna pietate recipient & foveant, ne, cum ignominia status & Ordinis, passim vagari cogantur.

Electiones seu postulationes ad Praelaturas, juris & S. Tridentini forma servata, ac omni prorsus ambitu & affectu seposito, secundum suggestionem S. Spiritus, intra debita terminentur fatalia.

Canonice electos utriusque sexus nolumus se administrationi immiscere, nisi confirmatione à Nobis obtenta; quæ intra mensem, electionis seu postulationis exhibito publico instrumento, semper, &c, à non habentibus, pro nunc etiam, est petenda. Cujus etiam electionis seu postulationis confirmatio, si ultra trimestre dilata fuerit; electio seu postulatio nulla erit.

In officiis & administratione positis mandamus, quatenus nullos contractus locationis quarumcumque rerum mobilium vel immobilium faciant, aut recipient à quoconque, praeter Superioris aut Conventus scitum. quicquid contraria attentatum, infirmamus; & ipsos in sententiam excommunicationis, in his

scriptis factam, incurrisse, denunciamus.

Et, quia cura Regularium, Praelatis demandata, curiosa circumspetione est administranda, nullatenus autem prodigali luxuria dilapidanda; sub obtestatione divini judicii eos monemus, ut necessarias tantum impensas erogent, neque superfluo ornatu, neque equorum numero, neque in propinquos donationum excessiva magnitudine peccent; animarum curam & Sacramentorum administrationem, nisi approbatione à Nobis aut Nostro Vicario prævia, nullo modo exerceant, & in iis jurisdictioni, visitationi, & correctioni, se submittant.

Vt Religiosi, nimurum nonnulli bona indolis, ad Universitates Catholicas, studiorum Theologiae maxime causa, mittantur, ad execundum hoc, fideliter Superiores hortamus in Domino.

Novissime, singula, quæ vel Canonum jure, vel Decretis S. Tridentini Concilii, etiam Provincialium, vel propriis institutis, pro monastica disciplina fervanda, constituta sunt, serio omnibus commendata volumus.

D E C R E T V M I I .

De Iurisdictione, & Iudicio Ecclesiastico.

IN Ecclesiasticas personas, jura & bona earum, secularis potestas, suis non contenta finibus, multa commisit illicita; quæ &, velut attentata, revocanda, Nostraque ordinaria potestate emendanda & restituenda sunt.

In quem finem restituimus Iudicium Ecclesiasticum ac aulam Nostram Episcopalem, integraliter, & meliori modo, quo de jure fieri potest & debet; revocantes omne id, quod in præjudicium istius judicij & jurium à quavis potestate haec tenus indebitè est usurpatum: in specie, nimis indebitum illum abufum, quo, in nonnullis locis, ab ipso Officialatus judicio ad Cancellariam, contra jura, appellations recipiuntur, & inhibitiones decernuntur. Cujus quidem Ecclesiastici judicij judicem volumus existere Clericum, virum bonum & timoratæ conscientiæ, & legitimo thoro natum, juramento fidelitatis, Nobis & Nostro Capitulo obligatum. Causas Matrimoniorum, sponsaliorum, impedimentorum, dependentium & annexorum, sicut & omnium ad forum Ecclesiasticum quomodolibet spectantium, nullus nisi Officialis Noster cognoscat; nemo eum in cognitione impediatur; sub pœnis Canonicis, &c, contra violatores Ecclesiastice libertatis, diversis Provincialium Conciliis, promulgatis.

Et, quamquam generaliter judicium, ubi cœptum, terminari debeat; tamen quia, in Ecclesiasticis, Laicus Index incompetens est, lites omnes, ad hoc judicium spectantes, & indecisas adhuc coram aliis pendentes, ab iisdem avoca-

avocamus, utque in iis secundum jura procedatur, Officiali Nostro mandamus.

Cætera, quæ vel ad formam, vel judiciorum ordinem rite peragendum, spectare videbuntur, communicatione cum Capitulo Nostro desuper prævia, congruo & opportuno tempore proponemus, & proponi faciemus.

DECRETVM III.

De constitutione Ecclesiastici Magistratus, & Synodis bis in anno observandis.

Frustra est legislatio, nisi sit debita semper ejusdem secundum leges secura executio. Hoc jure, magistratus publicus, cum potestate fibi vel data vel concessa, ad solamen bonorum & correctionem malorum, paxim est constitutus; visitationes, consilia Episcopalia, vel Synodalia annua, saluberrima & curiosa Canonum & legum sollicitudine, more majorum, introducta sunt, & observata. Vtrumque adimplere ex Pastorali debito dum cupimus, vixum est Nobis, à constitutione Magistratus, & eorum qui vocati sunt in partem sollicitudinis Episcopalis, ordiri, Vicarium in spiritualibus generalem, Officiale Nostræ Episcopalis curia, Sigilliferum, ac Pœnitentiarium, de paterna Nostra vigilantia, cum potestate cuiuscunque certâ & limitata constituire. Ad cuius executionem dum, (quod dolenter referimus,) operiorum inopia causante, Nos non posse debite pervenire, videmus; id, quod

faciendum fuit & fieri potuit, nulla ratione omisimus, &, hoc constitutionis decreto, Nostri Officialatus judicij Commissarium Arnoldum de Lantzberg nominamus; vigilem ei curam, & decretorum observantiam & eorum quæ de jure, quovis modo, ad suum officium spectare videbuntur, commendantes.

Poët cujus nominationem, ad interiora Nos convertentes, & saluti animarum tatisfacere satagentes, Pœnitentiarium, unum ex Regula Fratrum Minorum, nominatione, per Nos facienda, Nobis reservata, cum potestate absolvendi à casibus, Nobis reservatis, in optima juris forma constituimus, & in Cathedrali Nostra eidem sedem assignamus. De reliquo Ecclesiastico Magistratu constituendo & nominando, dabimus operam, ut primo quoque tempore habeatur firmitas & certitudo.

Finaliter & ad extremum, secundum Canonicas sanctiones & Provincialia Concilia, bis in anno ad minus Synodus celebrari volumus; unam, feria tertia post Dominicam *Lætare*; si autem Festum Annunciationis gloriose Virginis tunc incidat, feria quarta: alteram, post Dedicationem summi Templi feria similiter tertia, in quibus, quæ ad correctionem disciplinæ vel morum videbuntur necessaria, statuemus. ad quas etiam, de cætero, omnes, fine indictione ulteriori, comparere tenebuntur.

Quoniam vero modo peragendæ sint, proxima feria tertia post *Lætare*, quæ erit Octava mensis Martii, plenius statuemus.

Acta & publicata sunt hæc in Ecclesia Nostra Cathedrali, & solemini convocata Synodo, xv Octobris, anno à parti Virgineo M D C XXXII, Episcopatum verò Nostrorum, Mindensis tertio, Osnabrugensis septimo, Verdensis tertio.

FRANCISCVS GVLIELMVS,
Episcopus Mindeensis.

Locus sigilli.

Hippolytus Franciotus, Canonicus Archidiaconalis Ecclesiae Bonnensis, nec non Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Episcopi Sacellanus major, Magister cæremoniarum, & constitutus Actuarius hujus sacræ Synodi, subscriptus.